

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Utkommer hvarje Söndag.

ILLUSTRERADT

Pris för helt år 4 Rdr. 80

Enkla. N^o.

SÖNDAGS MAGASIN.

säljas
icke.

N° 10

Göteborg. Söndag d. 3 Juni 1849

2 Qvar.

En lifhet.

1.

ör ungefär tjugu år sedan hade en Engländer, blott beledsagad af några betjenter, slagit sig ned i Nimes, i affigt att före en resa till Stalien, som han tänkte antråda, besöka södra Frankrike. Hvarje dag begynte han redan tidigt på morgonen sina utflygter i grannskapet, i det han hela timmar, försjunken i djupa betraktelser, uppehöll sig framför de storartade quarlemningarne af den klostiska älderdomen. Ingen var i stånd att att gissa till de tankar, som i dessa ögonblick inträngde i främlingens själ, ty lord Edgar Dudley hutes hafva pålagt sig den odrottsligaste tystnads löfte. Sedan sin ankomst till Nimes hade han ännu ej talat med någon människa, ja ej en gång egaren af huset, der han inlogerat sig, hade kunnat berömma sig öfver det kortaste samtal med den konstige Britten. Hvem kan då denna främling vara? Hvar kommer han ifrån? Trycker honom någon begången misgärning? Hvilken tvingande nödvändighet bjuder honom att så utan nöje, utan ändamål, utan plan omvärla uppehållsort?

Will han kopiera sin berömda laudsmän Byrons hjeltar, föranslåta en ny upplaga af Maufred eller Gians? Med dessa och dylika frågor syfvelsatte sig innewånarne i Nimes, hvilka ej kunde förlåta Engländeren hans gåtliga stillatigande. Men Lord Dudley war ingenting af allt detta, minst en efterhärmarer af romanhjeltar. Ungenting kunde lifnas wid hans högt enkla lefnadsfatt, om ej hans mildhet. Man kunde om honom ej säga någonting annat, än att han flydde werlden.

Så mycket mindre han bekymrade sig med andra, så mycket mer syfvelsatte sig andra med honom. Han kunde ej göra ett steg, som ej betraktades och på de mest stilsaktiga sätt utstyrdes. Man kallade honom blott den föna wilsden.

Så mycket de högre stånden i Nimes i början kände sig särade genom den synbara lifgiltighet, han wisade dem, lika litet kunde de bewara sitt groll mot lord Edgar, som war artigheten och höfsligheten själf. Man hade förr fördömt honom; nu beklagade man honom. "Den stackars unga mannen, sade man, så sorgfen han är!"

Lord Edgars hwärmobighet härrörde emellertid, det kunde man med säkerhet sluta till, ej ifrån fattigdom, ty den komfort, som omgaf honom, häntvode på en glänsande förmögenhet. Grundorsaken till densamma war och blef en gåta, ty till och med den mest förtwislade utwäg, att få weta hemligheten, blef förgäfwes. Den quinsliga nyfikenheten wisste att stidligt utforska lordens betjenter, men kunde dock ej komma till någon slags upplysning. Betjenterna woro först för kort tid sedan inkomna i lordens tjenst.

Så stodo saferna, då lord Edgar på en underfön sommar-aften besökte de praktfulla ruinerna af amfiteatern, i dag kausse för trettonde gången. Under det han stod der försjunken i sina wanliga djupa betraktelser, uppträndes han ur sina djupa drömmar genom ljudet af några röster. Öfverraskad wände han sig om och såg tre personer, som betraktade honom och uppenbarligen talade med hwarandra om honom. Sällskapet bestod af en gubbe, hans hustru och deras dotter och hörde efter allt utseende till det högre stånd, som utmärker sig mera genom karaktären än genom börd. Den unga flickan war af en utmärkt skönhet. Hennes anletsdrag förbundo födrens antika linier och former med uttryckets föna drömmeri, sådant man ofta finner det i nord. Venus af Arles förräder ej mera regelmässighet, ej mera ideal.

Lord Dudley hade knappast sett den unga flickan, förr än hon utstötte ett högt skri, under det ett frampaktigt darrande fattade alla hans lemmar. Denna i ögonen fallande rörelse måste utan twiweel hafwa förträckt henne, som bertill woro orsaken, ty hon drog näsan med wäld sina föräldrar med sig och lemnade i sällskap med dem ruinerna.

Edgar war ända tills dess försjunken i ett djupt begrundande,

och först när företeelsen, som bländat honom, förswunnit, återkom han till sig själf. Han kallade på sin betjent, som ställt sig på något afstånd och sade till honom:

— Wilhelm, sölj de tre personer, som du ser der frida öfwer kullen. Tag dig i allt att de ej märka dig, ty det wore mig ytterst oangenämt, om de förmodade, att du fått ett sådant uppdrag af mig. Bemöda dig att få weta deras namn och bostad.

Betjenten bugade sig ödmjukt och aflägsnade sig.

Lord Dudley kastade ännu en blick i den riktning, der flickan förswunnit och utropade: jag skall åter se henne, ja jag skall, jag måste återse henne. Detta är numera ändamålet med mitt lif.

2.

När man i prowinsen will hafwa underrättelse om innewånarne berfades, så kan man wara alldeles obekymrad, att mer än nog få weta allt hwad man will. Kwart hade lord Edgar erfarit namnet på den föna, innan wården på hans hotel wisste att berättla hela hennes lefnadslopp, jemte hela familjens historia ända till tredje led. Fadren till den föna flickan hette Caseneuve, war en förtjenstfull målare och, hwad som war ännu bättre, en utmärkt man. Sedan han i Paris genom många och ärofulla arbeten samlat en temlig förmögenhet, hade han dragit sig tillbaka till sin fädernestad, der han belade sina gamla dagar mellan twenne pastorier: sin dotter och sitt kuriösitets-kabinet.

Denna sednare upplysning härryckte Engelsmannen. Ett kuriösitets-kabinet syntes honom wara den snabbaste och säkraste wäg till befantskap med egaren af densamma. Nebbet att inkomma i den fösta familjen war sunnen.

Lorden skref derföre till herr Caseneuve ett bref, hwaruti han under förewändning af sin kärlek till konsten bad om tillstånd att få taga i sigte de märkwärdigheter, hwilkas egare han war.

Swaret lät ej länge wänta på sig. Det innehöll en höflig bindning. Engelsmannen kunde wid emottagandet af densamma ej undertrycka en känsla, i det han slog sig för wäntan och frågade: wanförmige, hwad gör du? Swartill skall det tjena?

Han gick med stora steg upp och ned i sitt rum, hållande målarens bref i sina händer.

Hans första åstundan tog dock efter långt begrundande ut segren. Han ringde lifligt.

— Min wagn, ropade han, och efter en quart besann han sig i målarens wänning.

3.

Om Edgar hoppats att få se Marie, så bedrogs hans wäntan. Den unga flickan wisade sig ej. Fadren åter war älsfwärdbeten och pratsamheten själf. I sin glädje att se framför sig en rik och konstnärlig leshaber, gjorde han sig all möda, att, för

främlingen framlägga alla sina statter i deras hela värde. Alla hans kameer wero grekiska, alla hans mynt åtminstone romerska — och hur wäl wero ej alla bewarade! Hvilka fragmenter af egyptiska mumier, hvilka wapen från medeltiden, hvilka glasmålningar, Kåp i renaissance stil, kår af japaniskt porcellain, halsband med perlor från Indiens wildar. Midt ibland dessa ruiner från det förflutna, hwilkas förklarande Lord Dudley synbart åhörde med stor uppmärksamhet, kunde Britten ej underlåta att kasta en flygtig blick åt dörren, såsom om Maries krusande bild på en gång med hela sin glans hade måst förklara sadrens ateliet. Men förgäfwes; stikan wisade sig ej.

När Lord Dudley återwändt hem, tog han en doll från wäggen, hwars fäste, hälften guld och hälften silfwer, war förberedd af Cellinis mästarehand, och stakade den samma till her Caseneuve, såsom ett minne och prof på sin tacksamhet. Ett sådant prof på frisklighet war eguadt att smälta istället, d. w. s., att bryta de återhållsamhetsreglor, som man ännu upprätthåller såsom en wis, nyttig awarlemning i prewinserna, och Edgard upptogs från denna stund såsom wån i huset.

(Fortsättning.)

Josefine och hennes Son.

Det war år 1796. Napoleon Bonaparte hade genom sin djerskhet, genom händelserna och fiendernas sel blifwit öfwerbefälhafware öfwer armeen. Då trädde en dag en gosse om tolf års ålder in i hans kammare. Det war sonen af general Beauharnais, hwilken under fräckregeringen blifwit guillotinerad 1794, emedan han flera wector warit öwertsam i speffen för sina trupper. Några timmar före sin afretning hade han skrifwit ett bref till sin älsfate gemål, den älsfwärda Creolin Josefine, hwilken han åttat under sin tjenstetid, på ön Martinique, och anbefallt henne wården om deras barn. Hennes son trädde nu inför general Bonaparte. Hwem är du, min son, frågade generalen, och nu nämmer gossen sin faders namn, berättade huru denne blifwit ofskyldigt årättad, ehuru han troget tjenat republiken och städse fört Frankrikes armeer till seger; huru han, Beauharnais son, nu med sin moder och syster lefde i nöd. Han beder slutligen att generalen måtte återgifwa honom hans faders wårja. Napoleon war rörd af gossens ord, uppfyllde hans begäran och återgaf honom den begärda wårjan. Den af rörelse gråtande gossen aflägsnar sig. — Detta besök af Eugen, hade för general Bonaparte stora följder. Eugen hade ej kunnat sinna ord nog, för att för sin mor berätta general Bonapartes kärleksrika wåsen, och den unga enkau ansåg såsom sin pligt, att personligen inför generalen aflägga sin tacksamhet. Hon gjorde intryck på honom. Han fortsatte bekantskapan och d. 9 Mars. 1796 gifte sig Napoleon med Josefine, enka efter Beauharnais. Eugen hade nu åter

en fader, och denne fader, som snart blef förste konsul och sedan kejsare, gaf styffenen, som han mycket älsfate, snart tillfälle att begagna Beauharnais wårja. Eugen gick med Napoleon öfwer Alperna och tog del i fälttågen och segrarne i Italien; han gick med honom öfwer till Egypten och steg hastigt till de högsta militäriska wårdbigheter. När Napoleon gjorde sig till Frankrikes kejsare, blef Eugen, son till den guillotinerade generalen, prins och vicekung öfwer Italien och sedan, år 1807, adopterad till Napoleons son och utnämnd till arfwinge af konungariket Italien.

Eugen Beauharnais, den wackra karlen, den tappra hjelten, franska armeens älsfpling, som fäktat i hundra slagtingar wid Napoleons sida, som wid det olyckliga återtaget ifrån Ryssland 1812 i förening med Ney genom sin outtröttliga werksamhet råddade åtminstone spridda delar af franska hären, förblef äfwen i elyskan sin kejsare, sin fader, sin wålgörare trogen. Han war på Napoleons befallning efter slaget wid Dresden afgången till det betade Italien, och de stora magterna erbödo honom, efter kejsarens fall, såsom pris för otrohet mot Napoleon storhertigdömet Genua; men Eugen stref till kejsar Alexander: "må wårjan springa isöder i min hand, om jag förräder Napoleon och Frankrike!" Det war ju Napoleon, som en gång gifwit honom hans faders wårja; ett ädelt och fiert hjerta glömmet aldrig wålgeringar. Sedermere erhöill han såsom stadsersättning för sina gods i Italten af sin swärfader, konungen af Wajern, Maximilian Josef, landtgreiskapet Leuchtenberg och kallade sig hertig af Leuchtenberg. Han dog i München d. 21 Febr. 1824, der nu i jesuitkyrkan en prächtig grafwård står den mans minne som för sin wållwilliga och obesläktade karakter förtjente och förwårwade allmän afkning. — Detta allt war följden af den tolsfärga gossens fäcka besök hos Bonaparte. Och hwilket inslytande hade detta besök på Eugens moder, Josefine? Hon blef mafa åt den mäktigaste menark på jorden, som med egen hand i Notre Dames kyrka, satte kronan på hennes hufwud och sedan omgaf henne med älsfande ömhet och kejsarlig glans, under det hon begagnade wålbet öfwer sin man, att mildra hans hårdhet, modersera hans passion, stifta fred i den mot henne afundsjuka familjen Bonaparte. "Då jag winner slagtingar — sade Napoleon en gång ömt till sin gemål — winner du hjertan". — Och till wål hade den stäckars mahan ej alldeles wunnit den holta kejsarens hjerta. Napoleon önsfate inga ättenkap med en dotter af något frönt hufwud. Små twistigheter befordrade brytningen. Härtill kom, att Josefine ej fött Napoleon några barn och han önsfate en tronarfwinge. Den 19 Dec. 1809 förkunnades högtidligt Napoleons och Josefines sillsmåsa. Med titel af kejsarinna och med kejsarlig tyx lefde hon sedan i Exreur, alltid bewarande sin swärmska tillgifwenhet för kejsaren. Ja, hon bres wårlade allsedan med honom och mottog flera gånger besök af honom. Men Napoleons goda engel syntes lifafom flyktad med Josefines förskjutande. Josefine delade till och med hans glädje öfwer prinsens af Rom födelse, och hennes ömma hjerta kunde ej bära smärtan öfwer kejsarens undergång. Han hade skrifwit till henne från Brenne: "jag har sökt döden i fäktningen, men ej funnit den. Han skulle blifwit min wålgörare. Dig måste jag se ännu en gång." Hon dukade under för sorgen, då Napoleon förwistes till Elba. Den 29 Maj 1814 stutade hon sitt ädla lif.

Kossuth.

Ungarne.

Vi vilja försöka att meddela några notiser öfver det folk, som står i närmaste sammanhang med de nyaste händelserna i Österrike, öfver Ungarnes och Magyarernas ädla folkstam, i det vi belesfaga med upplysande bilder de särskilda betraktelserna öfver deras seder, bruk och brägrer.

Ungern, ett lifsfäwäl genom sina många egenomligheter märkvärdigt, som genom sin fruktbara mark med skatter och rikedomar västfignadt land, har ifrån älska tider tillockat Europas och det westliga Asiens berömdaste folkslag, af hvilka det ena, än helt och hållet, än delwis förträngde det andra, tills ändtligen omkring år 900 Magyarerna, en schytisk folkstam, under sin här-förare Atmosch, underkastade sig och sin son Arpad hela landet. De eröfrade länderna indelades nu i 7 stammar och 108 slägrer, och Arpads affomlingar beherrskade Ungern till 1301. Men Magyarerna woro wana wid ett frigtigt nomadlif; de hade derföre knappast eröfrat och besatt det nya landet, förr än de företogo nya frigtåg och, förklarade genom många skaror af folkslag, som eröfrat om deras hellebater och frigtåg tillförde dem, genomströfwade Tyssland ända till Nordhjon, hela södra Frankrike och Italien, ja framträngde ända till portarne af Konstantinopel. I

Batthyanyi.

tiende sekellet, under deras anförare Geyla, infördes kristendomen ibland dem och med den inträngde kärlet till freden och återbruket. Geylas son, Stefan den Helige, erkändes af kejsaren såsom erftlig konung och fick af påwen Sylwester II den ännu bibehållna apostoliska kronan. Denne store furste hade Ungern att tacka för sin inbeldning i 72 komitater, sin första bildning och lagstiftning. Då emellertid kronan war ärftlig, men arfsöljden obestämmd, uppstodo efter Stefans död (1038) nästan femtioåriga, oasbrutna krig, som först slutades med Ladislaw tronbestigning år 1085. De derigenom och genom föröribbarnes genomsåg anställda förhärjuingar gottgjordes någorlunda genom upptagande af ett stort antal schytiska och nederländska kolonister, under Geyla II. Men hwarje swår af ten uppblomstrande kulturen förswann och landet blef snart en folktom öfen, då ifrån 1241—43 otaliga mongolhorder twungo konung Bela IV, att lemna landet, och förhärjade allt med eld och swärd. Nya invandringar af tyska och italienska kolonister följde, och Mongolernas andra infall 1285 aflögs bättre än det första. Med Andreas III utstoknade 1301 huset Arpad. Under regenterna af huset Anjou, hwilken arfsöljd påwen understödde, nådde Ungern till högsta spetsen af sin magt. Karl Robert von Anjou regerade sedan 1308—42, såsom en märkt furste. Ännu mer betydande war hans son, Endwig den

Festkostym i Østra Ungern.

Ungerst Skördeman.

Slawonist Bonde.

Ungerst Herde.

Støre, 1342—82, som utvidgade sitt rikets gränser utöfver Polen, Moldau och Serbien. Han, efterlemnade twenne döttrar, af hvilka den yngsta, Hedwig, blef förmäld med konungen af Polen, den älska, Marie, med sedermera kejsaren Sigismund. Sigismunds regering upptogs af strider med de förnåma i riket, af Turkarnes inbrott 1391 och husfiterkriget. Den förträfflige Albrechts af Österrike korta regering kunde söga uppjelsa riket, och hans efterträdare, konungen af Polen, Wladislaw II föll 1444 i den klediga slagtingen wid Barua, sedan den tappre rådgifvarens, den edeltige Johannes von Hunyads plan, att fördrifva Turkarne utur Europa, firandot emet de kristliga hofwens ljumhet och hans afundamäns ränker. Nu wölte Ungrarne den utmärkte mannen af hela folket, den store Matthias Corvins, son af Hunyad, 1458—90, hwilken, lifasom sin fader, war Turkarnes fräck, eröfrade Mähren, Schlesien, Lausitz, Wien och de nästgränsande österrikiska prowinserna och understödde konst- och weteuskaper. Under hans swaga efterföljare, Wladislaws från Böhmen, 1490—1516, förlorade Ungrarne åter sina österrikiska provinser. Mähren, Schlesien och Lausitz gifwos till pris näst utan swärdslag, och Venetianerna wykte största delen af Dalmatien till sig. Ännu sämre såg det ut under hans son Ludwig II, 1516—26. De stora i landet belade sig i partier, Turkarne följlo ostrafadt in i landet, och då Ludwig wille bekämpa dem, nedgjordes han med största delen af sin här wid Mohacz. Nu kämpade Johann Zapolya, ståtthållare från Siebenbürgen, och Ferdinand I af Österrike om öfwerwäldet, tills den sednare stultigen wunn segren och för alltid wykte Ungrarne under sitt hus, med undantag af Siebenbürgen, som han måste öfwerlemla åt sin rival och som först 1598 blef förbundet med den österrikiska monarken.

Sedan huset Habsburg håller den heliga Stefans svira i sina händer, har det alltid wetat att tillbakahålla Ungarnes sträfwan efter oafhångighet, tills efter parisrevolutionen 1830 i Ungern bildade sig ett liberalt parti, i hwilket för hwilket stälde sig de kraftigaste och talangfullaste anförare för att tillkämpa sitt folk önskanvärda reformer. Inseendot af sådana lyckades och på riksdagen 1832, lifasom att åter så det nästan glömda magyarska språket wyrtaget såsom regeringens officiella språk. Ett ytterligare framåtstridande war 1844 inträttandet af ett institut för uppbyggande af den österrikiska industrien, hwilket war en stor förlust för Österrikes handel och industri, som serut funno en öfverhörd afättning i Ungern. Parisfebruarirevolutionen och den i dess följe inträdande nya politiska omgestaltningen, gaf Ungrarne önskad tillfälle, att åter göra sina rättigheter gällande och att åter bringa sin gamla oafhångighet till nytt erkännande. Deras fördringar, som äro framställdes såsom bön, äro woro beledsagade af hotelser, blefwo emellertid af österrikiska kabinettet uppehållna med

löften och förespeglingar, och sålunda tredde Magyarerna, att det blefwo dem ingen annan wäg öffrig, än att handla i stället för att underhandla. De bildade en provisorisk regering, som på den ungerska riksdagen dekreterade Ungerns oafhångighet, bildandet af ett eget ministerium och egen domsrättighet, afskaffande af tionde, återkallande af de ungerska soldaterna, som från denna dag blott hade att lyda det ungerska ministerium. Men kejsaren förklarade dessa handlingar ef en regering, som han ej kände, för noll och utet wärde, och sålunda uppstod den förwirring och den vågände kamp, om hvars utgång man ännu ej kan säga något med wiss- het. Det unga Ungern är fullt af förtroende till sina ledare, hwilka det hwarken fattas talang, mod eller beslutsamhet. Wi erinra blott om Kossuth, för närwarande en af Ungerns populäraste män, en utmärkt talare och vigtig publicist, om Casimir Batthyanyi, f. d. ministerpresident, om Mvati, Deak, Teleki, Meseras o. fl.

Ungarnes folkstäm är en ibland de stönaste i hela Europa. Ghuru deras sterlek föllan öfvergår en medelmåttig manslängd, så wisar dock deras kroppshyggnad wackra proportioner, kraft och styrka, under det deras anletsdrag förråda stor skenhet. Modig, stark och uthållande, såsom Ungtaren är, wisar och hans ansigtform en bestämd pregel. Han har en lång, regelmässig näsa, hög vanna, guätraude ögon, långt svart hår och bär wanligtwis ett långt, putfadt skägg. Han är fri, gästvänlig, höghjertad, men stekt och mistrogen, ware sig att han är adelsman, borgare eller bonde.

Magyarens klädsel är ganska mångfaldig. Adelsmannen bär de ungerska, tät åtsittande, med guldfrausar prydda byxor, en stickad wäst och dolman. Somliga bära i stället för den sednare den ungerska velskappan. Östra beklåda de sig med attilan, d. w. s. den ungerska, med tränsar försedda swarta tunikan. På fötterna hafwa de de ungerska halftöflorna. Gyzima benämnda, som äro utstrade med silfverfransar. Gattarne hafwa en bred rand och äro dels runda, dels tillspetsade. Älwen begagnar man mössor, som äro försedda med guldstreker.

Bönderna bära i några trakter trånga, i stöflorna insteyrade byxor, dolman, en svart sidenhalsduk med nedhängande ändar, en rund hatt, med breda, tillbakaflygna skuggen. I andra delar, t. ex. i Österrungern klåda de sig i Galya, d. w. s. utomordentligt wida linnbyxor, och betäcka fötterna med sandaler, som äro så- stade wid seten, genom mångfaldigt om benet wirade band, och som är en fullkomlig härmning efter romerska sättet. Öfver kroppens östra del kasta de en kapp, Guba kallad, eller ett särstimm, som i Karpaterna östra öfvergår till hjörnhud. Gemene man i Ungern är blott lururiös ifråga om sin kapp. Densamma består wanligtwis af blått klåde, är förbrad med särstimm och nedfaller till knäet. Ungt folk smycka på helgedagarne sina hattar

med band, fjädrar och annat släbverwerk. De förmögna wisa sig med släbverknappar i släderna och med en stor kapp, som på yttre sidan är besatt med blommor, som äro utskurna af ättilliga läderslag. Sprätten pryder desutom med blanka kopparknappar den långa läbergördeln, med hvilken han fäster byrorna fring lifwet.

Fruarnes och flickornas klädsel är lifaså mångfaldig som männernas. De använda mycken sorgfällighet på sina hjolar, sina röda och gula stöfkor och sina ytterst fint stickade linythsärmor. Wid festliga högtidligheter bära äfwen flickorna en slags hufvudprydnad, som de kalla Brata, och som består af ett svart sammetband, som är utsiradt med många perlor och så fastgjordt, att det bildar en krona, från hvilken en mängd band af alla slags färger nebhånga. Deras ounbärligaste klädesperfebel, är en med räfår försedd pelokappa, som är södrad med färskinn och räcker ned till knäet. Swarje flicka måste förtjena sig den genom sina händerns arbete, hwarigenom den omständigheten blifwer förklarlig, att dottrar af förmöget folk gå i tjenst, för att derigenom hyswara sig så mycket, att de sjelfwa kunna köpa en så beskaffad perfebel. Det är stam för en ung flicka, att ej hafwa sammanswarat så mycket, att hon dermed kan köpa en pelokappa. Wrist på en sådan anses såsom bewis på lathet och olust att arbete. Sällan finna sådana flickor någon man. I nedra Ungern dölja de gifta qumornas sitt hår under en liten hufwa af färgadt linnetyg, som om söndagarne utbytes mot en af siden. De lägga i allmänhet mycken wigt på skönheten och hwitheten af sitt linne, och weta att genom sin klädsel fördelaktigt framhålla sin gestalt och sina former. Flickorna slåta band af ättilliga lifliga färger, äfwen som werlor i håret.

Bland de ungerska bönderna utmärka sig synnerligen de fringwandraande herbarne. De föra det enklaste lij, som man kan tänka sig, se friska, lunda och kraftiga ut, bära hwitte linnebyxor med fransar, en kort jacka, en hatt med bred bord, en hufwa af ull och höga stöfkor. De slawoniska böndernas klädsel skiller sig ej mycket från de magyarskas. Deras byxor äro widare, borderna på deras runda hatt så uppat och deras kapper med ärmor hafwa en dunklare färg.

Auerbachs Källare i Leipzig.

Äter har klostan i Leipzigs rådhus på tredje söndagen efter påst, kl. 12 på dagen, inbjudit till påstmejan. Äter äro från hela Tyskland, Europa, Asien och Amerika förmän samlade i denna stad, som genom gunstiga omständigheter och kloka mått och seg af de sachsiska furstarna blifwit en af de wiktigaste handelsplatser i Europa. Man är i Leipzig alltid beredd på de talrika gästerna. Talrika saluhwalf utrymmas; studenterna wandra från sina logis till sina hem och till och med bergariell utrymma sina rum och kamrar för att genom upptagande af främlingar erhålla en smula bidrag till de enormt höga hyror. Nu, när marknadschwimlet på Leipzigs gator åter begynnar, när wid början af "Wöttcherwoche" (så kallar man den sista weckan före den egentliga marknadsweckan) söndagsmorgon på alla gator wid talrika försäljningschwalf nya brofiga skyltar, stora och små handels-

firmor från werldens alla delar uthängas, då fylles äfwen Auerbachs källare med främmande gäster. Swar och en borde se den werldsberömda orten och äga trappan uppå, och läsaren skall tacka och att wi swarar honom den långa resan till Leipzig och föra honom midt genom Leipzigermejan till Auerbachs källare.

Wäl ser man ej mera det bord, utur hwilket, såsom Göthe i sin tragedi berättar om Faust, win slöt i strömmar. I källaren ju sagan om Faust, som, sedan han gjort af med sin förmögenhet, förfref sin själ åt djewulen och derföre fick i sin tjenst en aigrundsande Mesitoseles. I weten wäl, huru Faust, innan djewulen grusligen embragte honom i byn Nimlich om natten emellan kl. 12—1, kall i fällstap med Mesitoseles år 1525 hafwa kommit till Auerbachs källare i Leipzig, der umgäts med några lustiga sällar och slutligen för dem hafwa utur bordet lätit rinna först rhenst win, champagne och tofajer, slutligen helweteseld. I hafwen hört, huru Dr Faust utred på ett winat. — Den som ej tror dessa historier, må komma ner i Auerbachs källare. Der, på wäggen till wensler, i den halfwä rundelen öfwer bilderna af Faust och Gretchen, der är djewulshistorien tydliggen arbetsdad. Faust sitter på ett fat och kommer till publiskens stora förwänning ut genom börren. Följande vers står der att läsa, som i öfversättning låter sålunda:

"Doktor Faust, som synes här
Ur källaren bortriden är,
Allt på ett fat. Gj menska sjä,
Förre sådan ridt och sådant tåg".

Den gamla swarta målningen med årtalet 1525 har jag sjelf sett i Auerbachs källare. Widare kan jag ej berätta något. Wår tid, som är något klofare, än hwad den war för tre århundraden sedan, tror, att den sabelaktiga svartkonstnären Faust, om hwilken söltsagan wet att berätta så många underliga historier, har wist ej warit något annat än en sticklig taffelare, som framför andra förhått att slå blå dunster i ögonen på beskedligt folk. Så mycket är åtminstone wist, att det sedan dess ej lyckats någon att på ett fat utrida utur Auerbachs källare. Till och med den berömda trolskaren Weste, som flera gånger warit i Leipzig, har ej kunnat werfstålla en sådan ridt. Trolskerierna hafwa lyckligtwis upphört, sedan menniskorna blifwit klofare, sedan det ljudet öfwerallt, och ett heksöfwus, som war möjligt i de mörka wråna af Auerbachs källare, är nu mera i de af gaeläger upplysta hwalfwen öwerfällbart. De församlade gästerna synas ej frukta något fattig. De dricka och stämta, och ingen tänker på, om ej den swarta pudeln, som ligger der på golwet möjligt kunde wara Fausts aigrundsand. I afton blifwer källaren wist full med folk, och då skola utan twifwel sångerster och barswospelare med sina glada toner lifwa de dystra wrår, som efter sagan en gång wero tillflyktsorter för aigrundens swarta innewånare.

Detta är Auerbachs källare. Ömwanvå dessa källarehwalf är den bekanta Auerbachs gård — en frolig twärgata, hwilken ännu i början af detta århundrade warit hufvudsätet för alla galanteri-mods och lyrwor och samlingplats för den höga adeln och den afkningswärda publisen. Nu äro öfwer allt i staden spridda de präktigaste bodar och wänningar, såsom nederlagsort för waror, lägenheter som ofta betalas med 1500 à 1800 thaler i årlig hyra. Om den benägna läsaren kommer till Leipzig, kan han med egna ögon se detta allt. Då må han ej eller försumma att på den gullmariska gatan midt emot börren, nära wid ingången till Auerbachs gård, nedstiga till underjorden af Auerbachs källare. Swem wet, om Dr Faust, nu målad på wäggen, ännu en gång någon ston ättor August ser godt att sätta sig på ett fat och rida i spersstråk för Herrn.

Utur Soldatlifwet.

Don. Nå Fredrik, huru tycker du om det wid militären?

Soldaten. Ah, det är ej någon egentlig sjskelsättning med soldatlifwet; man blifwer trött som en hund och varm, det är det värsta.

Förr och Nu.

Theaterdirektören. Hvad har ni för ett sac?

Skådespelaren. Förr spelade jag hjetle och första älskare; sedan jag blifwit gift, spelar jag sader numero två.

Bibeln i England.

I hvarje sängkammare i England ligger en bibel och en bönbok på bordet. Hos oss finnes på sin höjd en bibel i hvarje hus. Men till följe af det ofwannända är ofta en engländare i besittning af flera hundra biblar, ty enligt påbud finnas flera exemplar af bibeln på alla skepp och ångbåtar för passagerarne, äfvensom i de flesta engelska wårdsbusen finnes åtminstone Nya Testamentet

och en bönbok i hvarje gästrum. Man kan således göra sig ett någorlunda begrepp om den enorma förbrukningen af dessa böcker i England; och det skall icke synas otroligt att antaga, att England ensamt eger lika många exemplar af bibeln, som alla de öfriga europeiska länderna tillsammanslagda.